

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
SLIEDRECHT**

04 Adventsverwach-
ting vervuld

06 De weg naar
Bethlehem

09 De beloften voor Israël

Een reine Spruite

ds. E.J. Boudewijn, Barneveld

Donkere wolken pakten zich samen boven het tweestammenrijk Juda. Meer en meer was het volk meegegaan in de vele verleidingen die er waren. Ze waren er een godsdienst op na gaan houden van wat vormen, zónder de noodzakelijkheid van waarachtige bekering in te leven.

► Zie, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik den David een rechtvaardige SPRUITE zal verwekken; Die zal Koning zijnde regeren en voorspoedig zijn, en recht en gerechtigheid doen op de aarde.

Jeremia 23:5

En in de tempeldienst? Ach, daar was het niet veel beter. De meeste profeten waren valse profeten. Hun boodschap klonk best nog aardig, maar er werd rust gegeven waar geen rust kan en zal zijn. Een oneerlijke prediking sleurde velen mee in een godsdienstig leven zonder God. We lezen in de eerste verzen van ons teksthoofdstuk dan ook dat de Heere hen gaat straffen.

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE SLIEDRECHT

In het voorjaar van 2008 ontstaat er in Sliedrecht een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Hardinxveld-Giessendam. Aanvankelijk worden de kerkdiensten in de Christelijke Gereformeerde Kerk Eben-Haëzer gehouden. Vanwege de grote toe-

loop valt echter al spoedig het besluit om in de wijk Baanhoek-West, pal aan de A15, een kerk te bouwen. Op 28 mei 2011 legt ds. W.J. Karels de eerste steen van het nieuwe kerkgebouw. Hij mediteert daarbij over Psalm 146:10: 'De HEERE zal in eeuwigheid regeren; uw God, o Sion, is van geslacht tot geslacht. Hallelujah'. Op 12 november 2011 neemt hij de nieuwe Boazkerk (met 566 zitplaatsen) in gebruik met een preek over 2 Kronieken 6:40-41. Drie weken later, op 2 december 2011, volgt de instituering tot zelfstandige gemeente. In verband met de groei van de gemeente, wordt in 2018 besloten om het aantal zitplaatsen uit te breiden tot 953. Op 13 juli 2019 plaatst ds. A.T. Huijser een gedenksteen in het vergrote kerkgebouw, met als opschrift Genesis 26:22b. De gemeente telt 607 belijdende leden en 629 doopleden.

Het waren bange tijden toen, maar dit geeft ook een beeld van onze tijd. Er zijn er velen die de oude en beproefde waarheid van Gods Woord verlaten en zich laten gezeggen door diegenen die hen toeroepen: 'Vrede, vrede en geen gevaar'. Terwijl de aanstaande oordelen Gods laag over ons hangen wordt de roep steeds meer gehoord dat Gods Woord aangepast moet worden aan ónze zin en mening. Wie zal niet wenen, ziende op de steeds verdergaande verwereldlijking die de kerkmuren binnenkomt? Het zal Gods oordeel alleen maar doen bespoedigen en zwaarder maken over ons arme nageslacht.

Genadige woorden

Het zijn in dit licht genadige woorden die de Heere in ons teksthoofdstuk spreekt. In vers 3 lezen we: 'En Ik zal het overblijfsel Mijner schapen Zelf vergaderen uit al de landen waarheen Ik hen verdreven heb; en Ik zal hen wederbrengen tot hun kooien, en zij zullen vruchtbaar zijn en vermenigvuldigen'. God Zélf gaat opstaan te midden van een krom en verdraaid geslacht. De Heere gaat in de moeilijke tijd van toen en van nu ervoor zorgen dat Zijn welbehagen door de hand van de Heere Jezus Christus gelukkiglijk zijn voortgang zal hebben. Ondanks de zonde van het verbondsvolk, zonden die de Heere wel móest bezoeken met Zijn rechtvaardige straffen, denkt de Heere aan Zijn verbond. Hij zal ze terugbrengen uit Babel, maar meer nog, het grote getal dat verkoren is tot zaligheid zál verlost worden uit de macht van de duisternis en overgezet worden in het Koninkrijk van de Zoon Zijner liefde. Niet alleen zullen er herders door de Heere in Zijn dienst geroepen en uitgestoten worden om het Woord Gods eerlijk te verkondigen. Maar véél meer, want in vers 5 lezen we: 'Zie, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik den David een rechtvaardige SPRUITE zal verwekken; Die zal Koning zijnde regeren en voorspoedig zijn, en recht en gerechtigheid doen op de aarde'. De enige en volkomen Herder zal verwekt worden zonder

toedoen van een mens. God gaat betonen eenvoudig, almachtig en genadig te zijn.

Een Spruite... Deze Naam van de Middelaar leert Wie Hij is, Wie Hij blijft en waarvoor Hij naar de aarde is gekomen. Een Spruite. Op meer plaatsen in de Bijbel komen we de namen Spruite of Rijsje tegen. De naam Spruite wijst erop dat Hij onafhankelijk is van de mens. Het wijst erop dat Hij God is gebleven en de menselijke natuur heeft aangenomen. Het wees toen vooruit naar de heilige ontvangenis door de Heilige Geest en Zijn nederige geboorte.

Spruite wijst op de eeuwige verkiezing en de eeuwige Vrederaad Gods.

Ook de kanttekenaren wijzen daarop: 'Spruitsel, Uitspruitsel, Scheut, namelijk den Messias, onzen Heere Jezus Christus, Dewelke, zijnde Gods eeuwige en eniggeboren Zoon, in de volheid des tijds, door de wonderbare en onbegrijpelijke werking des Heiligen Geestes, onze natuur heeft aangenomen, voortspruitende uit Maria (die van het huis Davids was), gelijk een nieuw uitspruitsel uit een stam, stomp of stobbe die vergaan en verstorven scheen te zijn'.

Eeuwige Vrederaad

Spruite wijst op de eeuwige verkiezing en de eeuwige Vrederaad Gods, op het genadeverbond dat opgericht is tussen de Vader en de Zoon met Zijn bruidsgemeente. Het is de onveranderlijke Verbondsgod. Spruite wijst heen naar de woorden door Zacharias gesproken aangaande de komst van Christus in het vlees: 'Hij is de Opgang uit de hoogte'. Dat wijst op het opgaan van de zon. En zoals

er niemand is die het opgaan van de zon kan tegengaan, zó is de komst van Christus door niemand tegen te houden geweest. God volvoert Zijn raad en Hij zal al Zijn welbehagen doen. Dat is gebleken in Zijn geboren worden, maar ook in Zijn ambtelijk leven. Velen hebben Hem naar het leven gestaan, onschuldig ter dood veroordeeld. Maar júíst toen de helle machten dachten te overwinnen, toen is Hij de Overwinnaar gebleken van de hel. Door de Vader verlaten, klaagde Hij: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Het wraakzwaard van Gods eisend recht was op Zijn Middelaarsziel gaan branden. Maar, o eeuwig wonder, die weg van recht is geworden tot meerdere verheerlijking van de deugden van Zijn Vader en de zaligheid van de uitverkoren Kerk.

Waarmaker en Vervuller

Hij is opgevaren ten hemel en gezeten ter rechterhand Zijns Vaders, waar Hij is ten goede voor Zijn bruidsgemeente. Dan mag het begin van de Spruite klein zijn geweest, Hij is de verhoogde Koning der koningen, Die heerst en zal heersen tot in der eeuwigheid. De Heere heeft betoond een Waarmaker en Vervuller te zijn van al Zijn beloften.

Misschien zijn ze er wel, waar de Heere alle eigen werken en probeersels in het licht van Zijn deugden in rook deed opgaan. Wat dan overblijft is: lege handen: 'Uit mij géén vrucht meer in der eeuwigheid'. Onrein, onrein! Dan mogen we u wijzen op Hem Die Zich Spruite noemde. Hij staat in onze tekst tegenover de koningen van Juda. Een rechtvaardige Spruite tegenover de ónrechtvaardige mens der zonde.

Zonder toedoen van enig mens is deze reine SPRUITE geboren uit een onrein mens. Daarom zal Hij ook aan het einde van 2024 nog geboren worden in vuile en hoogmoedige zondaarsharten. Door GóD is Hij verwekt. Niets van de mens zal meedoen in het stuk van zalig worden. Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, zál gedenken aan Zijn verbond. ♦

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

V

VERWACHTEN

- a. God geeft degenen die Hem werkelijk verwachten geopenende en verlichte ogen van de ziel. Zulke mensen hebben dus een heldere kennis van God, van de zalige weldaden van Zijn kostbaar verbond, en van het zalig hemellevens. Dat alles is de erfenis van degenen die God vrezen. Daarom spreekt Gods Woord over de zalving die de gelovigen ontvangen; een zalving die hen alle dingen leert kennen. Johannes schrijft aan Gods kinderen dat zij de Vader kennen. Hoe liefdevol wordt ons dit -als op een schilderij- getoond door Gods handelingen met Abraham. Omdat God hem wil brengen tot het geloven, hopen en verwachten van grote zaken, leidt Hij hem uit zijn dagelijks bestaan en openbaart Hij die zaken aan hem. Daarom zegt Christus dat Abraham Zijn dag zag en zich verblijdde (zie Joh. 8:56). Zo handelt God ook met de kinderen van Zijn verbond. Hij leidt hen bij de hand en openbaart hun zaken die nooit uit hun herinnering weggaan. Hij maakt hen ook standvastig in het daarnaar uitzien en daarnaar reikhalzen.
- b. Het tweede is dit: er is een bijzonder innige liefde en hoogachting voor de Heere en Zijn heilsweldaden, die Hij in Christus aan Zijn kinderen schenkt. Als men immers op iets geen prijs stelt, staat men er ook onverschillig tegenover. Maar bij iemand die de Heere vreest, zullen God en Christus het meeste gewicht in de schaal ►

► leggen, al stonden er duizenden werelden tegenover waarover hij vrij zou kunnen beschikken. Hij zal met de bruid zeggen: 'Al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmale verachten' (Hoogl. 8:7).

De psalmdichter roept in Psalm 31:20 vol hoogachting uit: 'O, hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen die U vrezen'. Dit is trouwens een gevolg van de vereniging van de gelovige met Christus. Daardoor wordt de liefde tot God in het hart uitgestort door de Heilige Geest.

- c. Het derde is: de gelovige heeft de betrouwbare en stellige beloften van God ontvangen dat wát Hij beloofd heeft ook aan hem geschonken zal worden. Op dit punt is er een groot verschil met de schijngelovigen, want hún verwachting zal worden afgesneden. Zij hebben ook verwachting, maar die is niet gefundeerd, die steunt niet op de belofte die God in het hart legt. Daarom zal zij ook als rook verdwijnen. Maar als God iemand als Zijn kind wil aannemen, brengt Hij hem onder de band van het verbond (zie Ez. 20:37). God gaat met Zijn kinderen een verbond aan, dat berust op Zijn Goddelijk Woord. Daarin verbindt Hij Zich aan hen met de belofte hun God te willen zijn en hen te willen aannemen als een volk dat Zijn eigendom is. En zij omhelzen dat verbond met alle beloften en kostbare weldaden die het met zich meebrengt. Zij laten zich daarmee in en geven zich eraan over. Dat wordt in Bijbelse taal uitgedrukt door 'schrijven met de hand'. In dat schrijven geeft men te kennen dat men de Heere wil toebehoren. Zo komt er hoop en wordt er een vast en onwankelbaar fundament gelegd voor de verwachting van de ziel. Zo lees ik het doorgaans in Gods onfeilbaar Woord, bijvoorbeeld in 2 Samuël 23:5. De psalmdichter zegt ook: 'Gedenk des woords, op hetwelk Gij mij hebt doen hopen' (Ps. 119:49).

► wordt vervolgd

Adventsverwachting vervuld

wijlen ds. A. Moerkerken

Het is Advent. Onder adventsverwachting verstaan wij het uitzien door de Kerk van het Oude Testament naar de Beloofde der vaderen. Die verwachting heeft ongeveer veertig eeuwen geduurd, van de eerste (moeder)belofte in het paradijs tot de komst van Christus in het vlees.

Nooit is in woorden uit te drukken wat een wonder dat komen van de Zoon van God naar deze wereld betekent. Laten we bedenken: niemand vroeg erom! Adam vroeg niet om een Middelaar toen hij al bevende voor God vluchtte in de struiken van Edens hof. En nooit in al die eeuwen die achter ons liggen, heeft ook maar één mens uit zichzelf verlangd naar de komst van de Middelaar. Dat is een ontzettende gedachte. Het is ook een verootmoedigende gedachte. De komst van Christus was het werk van de drie-ënige God, opgekomen in Zijn liefdeshart, voortgekomen uit Zijn welbehagen. Het ging in Zijn komst in de eerste plaats om de verheerlijking van God Zelf. Dat is toch in al het werken Gods Zijn hoogste doel: Zijn eigen eer! En de eer van God sloot de zaligheid van de uitverkoren Kerk niet uit, maar in.

Woord der belofte

Christus zou nooit gekomen zijn als God het niet had gewild. Maar we moeten ook zeggen dat er nooit een adventsverwachting zou zijn geweest als God die niet Zelf had verwekt in de harten van de Zijnen. De adventsverwachting is dus ontstaan doordat de Heere Zijn belofte schonk. Dit Woord der belofte verwekte de adventsverwachting - maar dit Woord der belofte werd tevens voorwerp en grond van die verwachting. Een wonderde wederkerigheid! Zo is het nog. Wanneer de Heere in het hart van een mens het geloof verwekt, gebruikt Hij daar altijd Zijn Woord voor. Dat Woord geeft Hij levendmakende en zielsdoordringende kracht door er Zijn Geest aan te paren. Dan is dat Woord levend en krachtig en scherp snijdender dan enig tweesnijdend zwaard. Maar datzelfde Woord, dat als een middel in 's Heeren hand diende om het

geloof te werken, wordt nu ook voor het geloof een fundament om zich op te gronden.

God heeft de adventsbelofte telkens weer vernieuwd. Tussen de moederbelofte (Gen. 3:15) en de aankondiging van Jezus' geboorte aan Maria door Gabriël (Luk. 1:35) liggen vierduizend jaar. Deze vernieuwing is echter niet een monotone herhaling; er is sprake van een steeds toenemende rijkdom en van een steeds helderder nauwkeurigheid. Al rijker wordt de belofte: het is als bij Abraham, aan wie de Heere eerst beloofde dat zijn zaad zou zijn als het stof der aarde en als de sterren des hemels. Sterren zijn schoner dan stof! Al nauwkeuriger ook wordt de adventsbelofte. Het gaat als van knop naar bloem en als van bloem naar vrucht. Wist Adam slechts dat het beloofde Zaad uit een vrouw zou worden geboren, Abraham wist dat de belofte door middel van Sara zou worden vervuld, en David wist dat de Beloofde zijn Zoon zou zijn.

Inhoud van de verwachting

De inhoud van de adventsverwachting is met één Naam samen te vatten: Christus. De vromen van het Oude Testament hebben een Persoon verwacht, niet maar een zaak. Zo liet Johannes de Doper aan de Heere Jezus vragen of Hij Degene was Die komen zou, of dat men nog een ander te verwachten had. En we lezen dat Filippus aan Nathanaël boodschapte: 'Wij hebben Dien gevonden van Welken Mozes in de Wet geschreven heeft' (Joh. 1:46). Deze Persoon is wel op velerlei wijze afgeschaduwd of getypeerd door de ceremoniën van het Oude Testament. Lees Zondag 6 van

de Catechismus maar na.

De komst van deze onuitsprekelijk heerlijke Persoon is in beeldende taal voorzeggd. De profeten hebben Zijn komst vergeleken bij het opgaan van de zon, soms na een donkere nacht vol van regen (2 Sam. 23:4). Of bij het voortkomen van een klein groen spruitje uit een schijnbaar dode, harde tronk (Jes. 11:1). Of bij het plotseling verschijnen van een blinkende ster (Num. 24:17). Of bij het onverwacht losraken van een kleine steen van een hoge berg (Dan. 2:44).

De vervulling ervan

Er is iets opmerkelijks in de heilsgeschiedenis. Dit opmerkelijke loopt als een gouden draad door de hele Schrift. We doelen op het feit dat aan de vervulling van Gods beloften steeds een periode van donkerheid en onmogelijkheid voorafgaat. Denk aan de geschiedenis van Izaks geboorte: ging het niet vijftwintig jaren door de onmogelijkheid heen? Denk aan Davids koningschap: heeft hij het niet van de Heere verkregen in een weg waarin het met Gods beloften de dood in scheen te gaan? De kern waar het steeds weer om draait, is dit: wanneer de Beloofde komt, zwijgt de belofte. Gods weg kenmerkt zich door de afsnijding van alle mogelijkheden aan 's mensen kant.

We zouden ons vergissen als we meenden dat dit alleen de heilsgeschiedenis betreft. Gods knechten mogen deze lijn in de prediking doortrekken naar het heilsordelijke en bevindelijke leven. De enige norm voor de bevinding kan immers slechts liggen in het objectieve werk van God, geopenbaard in de Schrift. Mij trof een citaat van wijlen prof.

G. Wisse in zijn mooie boekje "De heilsfeiten". Hij schrijft daar (blz. 14, 15): 'Want let er wel op: één en denzelfde gang volgt God ook in de genadebedeling in ons. We moeten bij al de heilsfeiten deze soevereine Wet Gods in het oog houden, namelijk zoals Gods weg is vóór ons, in de voorwerpelijke heilsfeiten, zo is ook naar eenzelfde lijn Gods genadegang in ons, in ons zieleleven. Dit is een goed gereformeerde bijbelse opvatting. Er is nacht, er is geboorte, er is sterven, er is opstanding, er is hellevaart, er is hemelvaart, ook binnen in ons. Dit loopt alles langs dezelfde lijnen, hier is een parallel. Hoe komt zulks? Omdat beide rusten in de aard, in de modaliteit van Gods Wezen'.

Uitzierend volk

Het Kerstfeest is weer dichtbij gekomen. Het zal ons ook dit jaar weer leeg laten als we niet iets van de levende adventsverwachting leren kennen. Er is onder ons nog een uitziend volk, dat zonder de komst van de Beloofde der vaderen niet meer leven en niet meer sterven kan. Het zijn er wellicht niet zoveel. Het waren er tweeduizend jaar geleden ook niet zoveel. Vergeleken met de tallozen die Hem niet begeren zijn Gods kinderen altijd maar een 'wormpje' geweest, een 'klein kuddeke'. Hoewel, op zichzelf beschouwd als de sterren des hemels in menigte en als het zand dat aan de oever van de zee is...

Als Christus komt, komt Hij altijd als het bij ons onmogelijk is geworden. Gods kinderen leren dat zij niet leven kunnen van een beschouwing of een rekensom: zij leren leven van het wonder. ♦

En Hij zal zijn gelijk het licht
des morgens, wanneer de
zon opgaat...

2 Samuël 23:4

1. De weg naar Bethlehem
2. De geboorte in Bethlehem
3. De aanbidding na Bethlehem

De weg naar Bethlehem

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

Hoe komt een zondaar bij de Middelaar? Om te beginnen: bij het prille begin, bij Zijn geboorte in Bethlehem. De weg naar Hem, het begin van het heilsfeit van Zijn geboorte, ligt in de hemel.

De weg van de hemel naar Bethlehem

Overeenkomstig Gods raad en welbehagen zál Davids Zoon in Bethlehem geboren worden, in de plaats waar David opgroeide, waar hij als de minste werd gezalfd tot koning. In Gods eeuwige gedachten is het bepaald: in Bethlehem zal Hij geboren worden, nergens anders. In Gods Woord en profetie heeft Hij dit bekendgemaakt in Micha 5:1. Het Kerstfeit komt uit de gedachten van God, is door de Zoon van God en tot de eer van God. Daar zal de Vader voor zorgen als de *oorzaak* van alles. Daar zal de Zoon voor zorgen als de *oorsprong* van alles. Daar zal de Heilige Geest voor zorgen, want Hij draagt zorg voor de verheerlijking van de Vader en de Zoon. Ere zij God!

De weg van Rome naar Bethlehem

Aan deze raad Gods is alles dienstbaar. Geen schepsel kan zich zonder deze God roeren of bewegen. Dat geldt ook de groten van de aarde, toen en nu. Dus ook de machtige keizer van Rome is slechts een loopjongen van de Allerhoogste. De keizer heeft zijn plannen, om onderworpen

landen te maken tot wingewesten voor zijn wereldrijk. Maar God bereikt door deze heerszucht heen Zijn eigen doel. Twee onbekende Joodse mensen uit Nazareth moeten de reis naar Bethlehem (gaan) maken. Alle dingen moeten medewerken ten goede. Gezien Maria's omstandigheden schijnt het echter ten kwade. Zó werkt God.

De weg van Maria naar Bethlehem

De eerste drie maanden van haar zwangerschap verblijft Maria in het zuiden, in het gebergte van Judéa. Daar heeft ze een goede tijd. Haar nicht Elisabet is zes maanden zwanger. Samen hebben ze gezongen van de wegen des Heeren.

Als de geboorte van Johannes dichtbij is, maakt Maria de terugreis naar Galiléa. Door het bevel van de keizer moet ze aan het einde van haar negen maanden opnieuw de reis maken van noord naar zuid. Laten we ons niet vergissen in de ontberingen van het reizen in die tijd. Dagenlang onderweg zijn is geen aangename zaak, zeker niet voor een hoogzwangere vrouw. Zonder Augustus' bevel waren Maria en Jozef beslist in Nazareth gebleven. Maar nee, ze moeten

in een onbegrepen weg juist nu naar Bethlehem. Want de weg naar Bethlehem is altijd onbegrepen. Blinden worden daarop (voort)geleid in een weg die ze niet geweten hebben.

De weg van de zondaar naar Bethlehem

Deze weg is dus uit God, tot eer van God drie-enig. Daar werkt God altijd op aan. Deze weg is overeenkomstig het Woord. De gang en treden liggen verklaard in de Godsopenbaring van de Schriften, die door levendmakende genade zo lief worden. Alle dingen moeten medewerken, zelfs vijanden en zondewegen. In de begenadiging van een zondaar is alles dienstbaar aan Gods welbehagen. Want Zijn raad zal bestaan en Hij zal al Zijn welbehagen doen, wat er ook tegenop komt. Het was het voornemen van Jozef en Maria om stil in eigen huis de geboorte tegemoet te zien. Moet het nu zo, Heere? Maar, hoe moet het dan onderweg? Dit kan toch niet Uw bedoeling en wijze zorg zijn? Innerlijk en uiterlijk wordt de weg steeds onmogelijker.

Onze moeders weten hoe een bevaling verloopt. De uiterlijke omstandigheden schijnen alleen maar tégen, denken ze dan. Is er nergens plaats voor de eigen Zoon van God? Jawel, zó zorgt God voor de eer van Zijn heilig Kind in de kribbe en ...in het hart, in de duisternis, in de schijnbare Godverlatenheid. Want zonder Hem blijft alles zo nameloos ellendig en leeg.

Mozes' getrouwheid in het huis Gods

ds. C.A. van Dieren, Uddel

Alzo is Mijn knecht Mozes niet, die in Mijn ganse huis getrouw is. Van mond tot mond spreek Ik met hem, en door aanzien en niet door duistere woorden; en de gelijkenis des HEEREN aanschouwt hij.

Numeri 12:7b-8a

► En zij gingen allen om beschreven te worden, een iegelijk naar zijn eigen stad.

Als de weg doodloopt, valt het licht op Hem, al is Hij nog zo klein. Een pril begin van: 'dat Hij onze Middelaar is' (HC, Zondag 14). Vanuit de hoge, hemelse heerlijkheid is Hij daar gelegd. Hij daalt af tot in de diepte van de beestenstal, tot in de armen van Maria.

De afstand tussen de hemel en de beestenstal is vanuit de mens gezien onoverbrugbaar. Daarom trekt de Geest naar deze Middelaar in de kribbe! Daar bij de kribbe is nog plaats. Daar hoeft je niet hoog voor te klimmen, alleen maar diep te buigen. Hoe donker het ook is in de beestenstal, daar vindt u Hem. Er is geen plaats voor Hem, toch is Hij gekomen. Hij heeft geen gedaante noch heerlijkheid voor Jeruzalems zelfgenoegzame godsdienst, maar Hij is dierbaar voor een arme maagd, voor een stille Jozef en verachte herders.

In de stal is het stil en donker, maar bij het geboren Kind is er toch vrede in het hart. Dan wordt het licht vanbinnen. Want Hij is gekomen, voor al Zijn volk, maar ook voor...mij, een groot beest bij God. Hier wordt Zijn heerlijkheid aanschouwd. Een pril begin, toch is het waar. Zo wordt het Kerst! Zó wens ik u gezegende Kerstdagen! ♦

Wat een smartelijke geschiedenis lezen we in Numeri 12. Er komt ongenoegen tussen drie kinderen uit hetzelfde gezin. De ruzie gaat over de vrouw van Mozes, de Cuschitische. We gaan op de kwestie zelf niet in, maar vragen ons af wat hier gebeurt. Het blijkt dat Mirjam het niet kan verdragen dat de Heere Mozes een hogere plaats en positie geeft en dat hij meer genade ontvangt dan zij. Ze stookt ook haar broer Aäron op en zegt: 'De Heere heeft toch ook tot óns gesproken?' Met de ontvangen genade is ze groot geworden. O, wat verschrikkelijk toch! We kunnen zelfs met wat de Heere ons geeft de hoogte ingaan. Herkent u dat zelfbedoelende bestaan in uw leven?

Het is waar dat Mirjam geprofeeterd heeft. Aan de Rode Zee gaf de Heere haar openlijk de leiding bij het zingen van Gods grote daden voor de vrouwen van Israël. Toen was Mirjam niets en God alles. En nu? Nu is God niets en Mirjam alles. Samen met Aäron betwist ze Mozes' plaats en positie. Wat doet de zachtmoedige en verdraagzame Mozes? Hij mag buigen onder het onrecht en het aan de Heere overgeven. Alle drie worden in de vierschaar van Gods gericht gedagvaard. Daar staat de Heere in de wolkkolom aan de deur van de tabernakel. Dat moet vooral voor Mirjam wel tot grote schrik geweest zijn. *Hoort nu Mijn woorden!* En dan spreekt de Heere over Zijn knecht Mozes, die in Zijn ganse huis getrouw is en die ver uitsteekt boven de andere profeten. De Heere spreekt

immers Zelf van mond tot mond met hem, zonder dromen of visioenen.

Er staat ook: 'De gelijkenis des HEEREN aanschouwt hij'. Dat betekent dat Mozes de heerlijkheid van de Heere ziet, al is het slechts de achterste delen. De glans daarvan straalt op hem af. Maar hoe hoog verheven, Mozes kan geen enkel woord van God tot bekering, onderwijs en troost aan het hart van iemand toepassen. Hij kan niet als middelaar van verzoening met zijn bloed tussentreden. Door Mozes kan geen mens behouden worden. Dat kan alleen door Christus als Borg en Middelaar.

Die tussentreding heeft Mirjam nodig. Vanwege haar wangestalte staat ze in het gericht. Mozes en Aäron zijn er ook bij. Mozes als voorbidder en Aäron als verzoenend hogepriester. Ze nemen het op voor hun zuster Mirjam. Mozes bidt voor haar, maar hij kan haar niet van haar melaatsheid genezen, haar schuld wegdragen en haar terugbrengen uit de woestijn. Maar meer dan Mozes is hier! Christus is het, Die de smaadheid en schuld wegdraagt. Ook voor u? Stel dan uw hoop op Hem om het alleen van Hem te verwachten.

Vragen:

1. *Komt zulke onenigheid ook onder ons voor en hoe?*
2. *Welke les ligt er voor ons in Numeri 12?*
3. *Op welke wijze zijn Mozes en Aäron hier type van Christus?*

► slot

Als alles anders wordt

H.M. Lobbezoo, Werkendam

Als uw geliefde de geheimzinnige wereld van dementie binnentreedt, wordt alles anders. Voor alle betrokkenen. Het zijn 'de kwade dagen'.

► Woonzorgcentrum Eben-Haëzer te Middelburg.

De eerste zin van het huwelijksformulier is zo waar: 'Overmits de gehuwden gewoonlijk velerhande tegenspoed en kruis vanwege de zonde overkomt...' Deze voorspelling komt (opnieuw) uit. We gaan horen van immense zorgen, vooral als het een eigen man of vrouw betreft.

Verdrietig verlies

Het was een heel moeilijk moment waarop u de diagnose hoorde: dementie. Eigenlijk werd er al voor gevreesd. Er werd nog een poosje geprobeerd het te ontkennen. Maar nu is het een feit. Er wordt verdriet ervaren bij de achteruitgang van een geliefde man, vrouw of ouder. Zij die het al eerder ervaren hebben zeggen: 'Dit wordt niet minder, maar meer'. Een geliefde die aan dementie lijdt - het is een grote verlieservaring. Je verliest de persoon zoals je die kende. Je verliest zijn of haar steun. Je kunt steeds minder samen delen. Je klankbord valt weg. Vertrouwde

gedrags- en leefpatronen worden doorbroken. De intimiteit verandert of verdwijnt. Sociale contacten verminderen. Je bent voortdurend bezorgd over hem/haar. Dag en nacht is alertheid nodig. Totdat het thuis niet meer gaat.

Gemengde gevoelens

De opname van een geliefde in een zorgcentrum of verpleeghuis betekent meestal een definitieve scheiding van het samen wonen. Dat is zo ingrijpend en pijnlijk! Aan de ene kant is er verdriet om het afscheid; aan de andere kant is er toch ook opluchting. Aan de ene kant wilt u dit niet; aan de andere kant kunt u de zware zorgtaak gelukkig overdragen. Aan de ene kant denkt u aan de beloofde trouw; aan de andere kant ervaart u de zegen van helpende handen. Misschien heeft u altijd gedacht dat u voor elkaar zou blijven zorgen. De belofte van trouw (50 of 60 jaar geleden?) verouderd immers niet. U probeerde zo dapper vol te houden, totdat het echt niet meer ging. Bange gedachten dringen zich op: Heb ik gefaald? Of: Mijn kinderen gingen er steeds meer op aandringen, maar als het aan mij gelegen had... Of: 't Was moeilijk, maar het had nog wel een poosje gekund. Zeker, het was wel erg, die grauw en die snauw, dat onbegrip en onbehagen,

die woordenwisselingen, die klap en duw. En: Had ik maar beter mijn best gedaan en er verstandiger mee omgegaan.

Weten we wat van groot belang is? Om te zien dat de Heere regeert en ons leven leidt.

Opgave en overgave

De opname in een zorgcentrum kan allerlei emoties oproepen. Verdriet en opluchting; verslagenheid en verademing; twijfel en innerlijke conflicten. U vraagt zich af of er wel juist is gehandeld. En of ze in het zorgcentrum wel goed genoeg voor uw geliefde zullen zorgen.

Of, u wilde liever meeverhuizen naar het zorgcentrum. Maar dat kon niet, want daar was geen indicatie voor. Al die gevoelens zijn zo begrijpelijk. Sinds uw man/vrouw of ouder naar het zorgcentrum is verhuisd, is alles zo anders geworden. En onderschat niet de tijd die eraan voorafging. Een tijd van tobben en veel zorg, een tijd van vragen en verdriet. Met al die contacten, met de casemanager, de wijkverpleegkundige, de medewerkers van de thuiszorg en van de dagbesteding. En nu is er een scheiding gevallen. U weet dat het nooit meer wordt zoals het was. U staat voor een grote opgave. U moet een nieuw evenwicht in uw leven vinden.

Het gevoel van leegte en eenzaamheid is heel zwaar. Alles moet zo alleen worden gedaan. Er kan sprake zijn van slecht slapen en emotionele uitputting. Zeker, er zijn nog goede en mooie momenten. Belangrijk is het om die ook te (blijven) zien. In de donkere dagen van de levensavond, schemert altijd iets van Gods goeder-tierenheid door. Of ... is het ál goedheid wat Hij doet?

Er zijn vast mensen in de omgeving die veel begrip hebben voor uw verdriet en die hartelijk meelevens. Mensen met wie u even kunt praten; die hetzelfde meemaakten en zaken herkennen. En toch, ieder mens zal zijn eigen pak dragen. Het is groot als we dat lastige pak op de Heere mogen wentelen. Om dan te ervaren: Hij zorgt voor u. Kent u die tere momenten? ♦

► wordt vervolgd

1. De afzondering van Israël
2. **De beloften voor Israël**
3. De kerk en Israël
4. De toekomst van Israël

De beloften voor Israël

ds. W. Silfhout, Veenendaal

► Paulus bezoekt altijd eerst de synagoge.

Kan de afgezonderde positie van Israël, zoals die oudtestamentisch gestalte kreeg in het Goddelijk gebod dat Israël alleen moest wonen, doorgetrokken worden naar onze tijd?

Niet in die zin dat het huidige volk van Israël vereenzelvigd kan worden met het volk Israël van toen. Al zou het alleen maar zijn omdat het land Israël niet alle Joden herbergt. Velen leven in de diaspora, vooral in de Verenigde Staten. En als het gaat om Gods beloften voor het Joodse volk dan hebben die betrekking op het gehele Joodse volk, waar ook in de wereld. Wat dit betekent voor de landbelofte? Daar zal ik afzonderlijk op ingaan.

Oude Testament

Het Oude Testament geeft ons aanwijzingen dat er na de overgang van de nationale naar de kerkelijke bedeling van het genadeverbond nog een bijzondere plaats voor Israël als verbondsvolk overblijft. Ik denk dan vooral aan teksten als Jeremia 31:8 en 33 en aan het visioen van de dorre doodsbeenderen uit Ezechiël 37. Daar gaat het niet alleen om een geestelijke vervulling in de levendmaking van dode zondaren, maar wordt ook een toekomstperspectief getekend voor het oude bondsvolk. Van de dorre doodsbeenderen wordt immers in vers 11 gezegd dat ze zijn het ganse huis van Israël. In vers 12 zegt de Heere dat Hij Zijn volk zal brengen in het land Israëls. Verder wordt in dit hoofdstuk ook nog

gesproken over het samenbrengen van de tien en de twee stammen. Gelet op de huidige omstandigheden en de vele onzekerheden over waar de stammen zijn gebleven, zouden we tot de conclusie komen: de vervulling van deze profetie is onmogelijk. Maar zou God, Die de dingen die niet zijn, roept alsof zij waren, het Joodse volk niet kunnen roepen van de einden der aarde?

Hosea 1:11 duidt daarop: 'En de kinderen van Juda en de kinderen Israëls zullen tezamen vergaderd worden en zich een enig Hoofd stellen, en uit het land optrekken; want de dag van Jizreël zal groot zijn'. Ook verwijs ik naar Zacharia 12:2 en 3.

Ik zou nog vele andere teksten uit het Oude Testament kunnen noemen. De kanttekenaren duiden daarbij veelal op een geestelijk-typologische betekenis van de beloften van wederkeer en genade.

Wilhelmus à Brakel en anderen spreken echter over een toekomstige vervulling van de oudtestamentische beloften. Daar voel ik me met alle voorzichtigheid bij thuis.

Nieuwe Testament

De apostel Paulus laat er in Romeinen 9-11 geen misverstand over bestaan dat er blijvende beloften zijn voor het

volk van Israël. In Romeinen 3:1 en 2 spreekt de apostel over een blijvend voorrecht voor het Joodse volk. In Romeinen 9:4 komt hij daar uitvoerig op terug: 'Welke Israëlieten zijn, welker is de aanneming tot kinderen, en de heerlijkheid, en de verbonden, en de wetgeving, en de dienst Gods, en de beloftenissen'. De zaligheid is uit de Joden. God laat Zijn heil de geschiedenis ingaan via de Jood. Dat ligt niet in eigen kwaliteit of prestatie, maar in Gods verkiezende liefde. Daarom ging Paulus op zijn tocht door de wereld altijd eerst naar de synagoge. Gods beloften zijn onveranderlijk. Hoe ze vervuld zullen worden, is niet aan ons om daarover stellige uitspraken te doen.

Landbelofte

Opmerkelijk is dat na kruistochten, pogroms en Holocaust het Joodse volk weer een eigen thuisland heeft gekregen in Eretz Israël (het heilige land Israël) en dat land ondanks alle oorlogen nog bezit.

De apostel Paulus spreekt in Romeinen 11:25 over een verborgenheid. Het grotendeels seculiere gehalte van het Joodse volk in Israël maakt de gedachte dat de beloften van God hun vervulling zullen krijgen tot een nog groter mysterie. Wat zouden we beter kunnen doen dan Paulus navolgen: Broeders, de toegenegenheid mijns harten en het gebed dat ik tot God voor Israël doe, is tot hun zaligheid. ♦

► wordt vervolgd

Eén uit een stad, twee uit een geslacht

ds. D. de Wit, Kesteren

In Jeremia 3 vers 14 lezen we dat de Heere één uit een stad en twee uit een geslacht zal aannemen. Deze tekst heeft weleens tot moedeloosheid gebracht.

Zo kent men kinderen Gods in de familie en men denkt: het getal is al vol, voor mij kan het niet meer. Anderen denken: het zullen er zó weinig zijn, één uit een stad, daar zal ik wel niet bij horen. De héle tekst klinkt echter heel anders: 'Bekeert u, gij afkerige kinderen, spreekt de HEERE, want Ik heb u getrouwd; en Ik zal u aannemen, één uit een stad en twee uit een geslacht, en zal u brengen te Sion'. In de tekst gaat het dus allereerst om de oproep tot bekering!

Geschiedenis

De vorige keer hebben we gelet op het verband van de tekst. Dat is natuurlijk hier ook van belang. Toch geven we nu de voorrang aan het bezien van de geschiedenis waarin dit profetenwoord van Jeremia staat. Voor de uitleg van een profetie is kennis van de geschiedenis waarin deze profetie heeft plaatsgevonden belangrijk. In het geval van onze tekst is de historie duidelijk aangegeven. In vers 6 wordt gesproken over de dagen van de koning Josia (tweede helft van de zevende eeuw). Toen heeft de Heere tot Jeremia gesproken. Kanttekening 21 tekent daarbij aan: 'als de tien stammen van Israël naar Assyrië al waren weggevoerd'. Dat is gebeurd in 721 v. Chr. Juda is nog wel in het land en in de stad Jeruzalem, maar ook Juda zal naar Babel worden weggevoerd. Jeremia heeft daar ernstig tegen gewaarschuwd en opgeroepen tot een wederkeer tot de Heere. Ook Juda heeft zich, net als de tien stammen, niet oprecht bekeerd!

Als er sprake was van bekering, dan was het vals, niet echt. Dáárom zijn ze weggevoerd naar Babel. Ze hebben zich nog veel erger gedragen dan de tien stammen. Dat is de geschiedenis.

Het adres

Het tweede wat bij een profetie van belang is, is het adres. Tot wie klinkt het? Je zou verwachten: tot Juda, want de tien stammen zijn al lang weggevoerd, ongeveer honderd jaar hiervoor. En waar zijn ze gebleven? Ze zijn opgegaan in de heidenvolken. En toch... juist tot de tien stammen klinkt dit profetenwoord: 'Ga heen en roep deze woorden uit tegen het noorden, en zeg: Bekeer u, gij afgekeerde Israël'. De Heere zegt daarbij dat Hij goedertieren is en de toorn niet in eeuwigheid zal behouden. Wonderlijk, dat zou je bij de tien stammen niet verwachten!

De weg

De profeet tekent ook de weg van de bekering: 'Alleen ken uw ongerechtigheid, dat gij tegen den HEERE uw God hebt overtreden...'. De waarachtige bekering gaat gepaard met een

hartelijke boetvaardigheid en een hartelijke schuldbelijdenis dat de stem van de HEERE niet is gehoorzaamd. Afkerige kinderen, zo worden ze genoemd. Bekeert u, want Ik heb u getrouwd.

De HEERE wijst op het beeld van het huwelijk. Israël is als een vrouw die weggelopen is en van een andere man geworden (de afgoden!). Toch, zegt de HEERE, het huwelijk is gebleven, u bent Mijn vrouw. Het wijst op Gods onwankelbare trouw, Zijn vast genadeverbond. Daarom zullen er ook zijn die zich bekeren en is de roepstem van de HEERE niet alleen tot schuld vanwege de onbekeerlijkheid, maar ook een lieflijke lokstem die niet tevergeefs uitgaat.

Eén of twee

In dat licht van deze geschiedenis, waar de oproep tot bekering klinkt tot een volk waar je nooit meer van zou verwachten dat er ook maar één weer terugkeren zou, is het zo'n wonder dat er staat: één uit een stad, twee uit een geslacht. Ze zullen er zijn! En dan zegt de Heere niet: het is er máár een of het zijn er maar twee. Nee, dan zal Hij ze terugbrengen tot Sion. Dit woord geeft een gegronde hoop en een uitziende verwachting, zelfs voor de tien stammen!

Romeinen 11

Wanneer we zo deze tekst plaatsen in het licht van héél de Schrift, dan valt het op dat bij de profeten en in het Nieuwe Testament er verwachting is gebleven voor de bekering onder de tien stammen. Het zal gebeuren door de prediking die onder de heidenen gekomen is, waar de tien stammen ook onder verkeren. Zo zal er een overblijfsel naar de verkiezing der genade uit Juda én uit de tien stammen tot de Heere terugkeren en alzo zal geheel Israël, namelijk die tot God bekeerd zijn en worden uit Juda én uit de tien stammen, zalig worden! Zo geeft deze tekst geen reden tot moedeloosheid, integendeel, het geeft hoop en verwachting op de HEERE wanneer de roepstem klinkt: Bekeert u, gij afkerige kinderen! ♦

► wordt vervolgd

Zegen in Nigeria

ds. J.B. Zippro, Zoetermeer

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Nigeria Reformed Church heeft ds. C. Sonneveld, mijn geliefde vriend en medebroeder, een indrukwekkend boek geschreven. Het gaat om de geschiedenis van de Nigeriaanse kerk, die ontstaan is als vrucht op het zendingswerk in Izi.

Het boek is getiteld "Nigeria Reformed Church – 50 Years of Gods faithfulness", dus: 50 jaren van Gods trouw. Ik wil hem daarmee van harte feliciteren. Ook als zending mogen we hem daarvoor dankbaar zijn. Op 7 december is dit boek officieel aan de Nigeriaanse kerk overhandigd tijdens de feestelijke viering van het Gouden Jubileum, een mijlpaal in de geschiedenis van de jonge kerk. Een dag om niet te vergeten. Ik mocht hier, als afgevaardigde van het deputaatschap, getuige van zijn. Ook een hoogtepunt in de geschiedenis van ZGG!

Liefde en betrokkenheid

Het boek is geschreven in opdracht van de Nigeriaanse kerk. Ds. Sonneveld werd gevraagd om de geschiedenis van 50 jaar zending en kerk te beschrijven. Vier jaren heeft onze broeder eraan gewerkt. Er moet ontzettend veel werk verzet zijn. Ontelbaar vele notulen, verslagen en andere documenten zijn opgediept en doorgespit. Een enorme prestatie. Het resultaat mag er dan ook zijn: een

lijvig boek van 597 bladzijden! Het boek bevat heel veel feitenmateriaal, maar is tegelijk met veel liefde en betrokkenheid geschreven. Hoe kan het ook anders: ds. Sonneveld is als zendingspredikant jarenlang in Izi geweest, samen met zijn vrouw en kinderen. Hij heeft onder hen gewoond en gewerkt en, zoals hij zelf zegt: Izi is mijn eerste liefde. Het boek is in het Engels geschreven, en dat natuurlijk met het oog op de mensen van deze kerk die alleen Engels kunnen lezen. Niet lang geleden heeft ds. Sonneveld een kleiner boek doen verschijnen, getiteld "Juwelen van genade". Dit boek (dat een Nederlandse en een Engelse versie heeft) vertelt de wonderen van Gods genade in het leven van de Izi's van de eerste jaren dat de zending daar werkzaam was. Dit boek is anders van aard: het is een kroniek van een zendingskerk op Afrikaanse bodem.

Ds. A. Vergunst

De geschiedenis wordt beschreven in vijf perioden tot en met 2024. Elk deel heeft diverse secties met bronvermelding en appendices. Het is verleidelijk om nu allerlei personen en ontwikkelingen aan te halen, maar

dat is onmogelijk. Toch wil ik twee personen noemen.

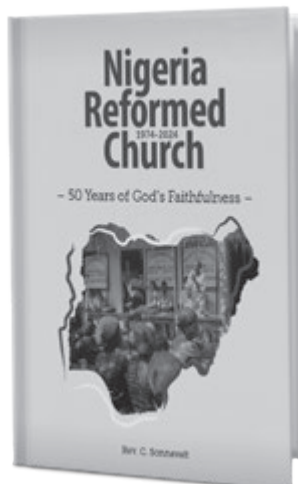
Allereerst de persoon van ds.

A. Vergunst, secretaris van het deputaatschap in die tijd. Ds. Sonneveld ontdekte dat hij een cruciale rol gespeeld heeft bij de voorbereiding van het zendingswerk in Izi. Ds. Vergunst heeft niet alleen de nood van Izi gezien (zoals bij anderen in die tijd), maar hij heeft ook daadwerkelijk alles gedaan om dit werk ter hand te nemen.

Verder blijkt uit correspondentie dat ds. Vergunst evangelist Johan Commelin stimuleerde om te zoeken naar een gebied waar zelfstandig zendingswerk kon worden begonnen. In 1974 was het zover. Commelin werd uitgezonden om zendingswerk in het Izi-gebied te beginnen. Het gebied in het zuiden van Nigeria was een arm en economisch achtergesteld gebied. Goede medische voorzieningen waren er niet of nauwelijks. Bovenal was er een grote geestelijke nood. Broeder Commelin is door de Heere gebruikt om het licht van het Evangelie te laten schijnen in de duisternis van Izi. Eigenlijk waren het de eerste christenen zelf die de boodschap van het Evangelie hebben gebracht. In een Epiloog vat broeder Sonneveld zijn worsteling om dit boek samen te vatten nog een keer samen. Het is een eerlijk getuigenis. Er waren momenten dat hij er niet doorheen zag en zich vertwijfeld afvroeg waar hij aan was begonnen. Ook belijdt hij dat het werk van zendelingen met vele tekortkomingen wordt gedaan. Er is verzoening nodig in het bloed van het Lam van God. Hij eindigt met een lofprijzing en het wonder van de onwankelbare trouw van God voor Zijn Kerk.

Ik wens dit boek in handen van velen. Dat het tot rijke zegen mag zijn voor de kerk in Izi en haar leden, maar ook voor de leden van onze eigen gemeenten. Ook hoop ik dat het de band tussen de zusterkerken mag verstevigen.

We bidden dat de Heere het zendingswerk wil zegenen. Welnu, hier is een boek dat getuigt van de zegen op het werk in de afgelopen 50 jaren. ♦

1. Strijd om de Bijbelse waarheid
2. De mens is van zijn plaats
3. Geld is gevaarlijk
4. Man/vrouw markeert ons bestaan
5. **Gods zorg in de gemeente**

Gods zorg in de gemeente

ds. G.W.S. Mulder, Ridderkerk

Het Bijbelse geloof staat in de branding van de tijd. De golfslagen slaan tegen de muren van de kerk. Houden ze stand? De vloed komt hoog. Jongeren en ouderen zijn in grote geestelijke nood. Is er ergens een veilige plaats?

De Heere heeft ons een veilige plaats gegeven. Dat is de gemeente. Deze benaming betekent letterlijk: vergadering (van ware Christgelovigen). In de gemeente vergadert de Heere Zijn Kerk (die is Zijn eigendom). Hij heeft de Zijnen van Zijn Vader gekregen. Hij kocht hen met de prijs van Zijn bloed. Hij zal hen toebrengen door Woord en Geest.

We mogen onder deze bediening verkeren. Opdat het zou mogen strekken tot ons eeuwig behoud. Alles in de gemeente dient te staan in dit teken, overeenkomstig Gods Woord. Dan is de gemeente dus een veilige plaats. Gemeenteleden en ambtsdragers zijn feilbare mensen; wijzelf trouwens ook. Daardoor kan er allerlei onveiligheid optreden. Maar gehoorzaamheid aan het Woord blijft de opdracht. In alle situaties is dat een oefening.

De gemeente is dus het eerst aangewezen om leiding te geven in het beproeven van de tijdgeest. Daarvoor is onderwijs en toerusting nodig; vanaf de kansel en op allerlei manieren in het gemeenteleven. In de vier voorgaande artikelen maakten we kennis met de belangrijkste thema's. In dit laatste artikel willen we het belang en de waarde van de gemeente verduidelijken.

Getekend in de Doop

Een belangrijk Bijbelhoofdstuk over de gemeente is 1 Korinthe 12. Daar schrijft Paulus in vers 13: 'Want ook wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt'. In de Heilige Doop komt een eenheid en de eigenheid van de gemeente tot uitdrukking. Het verschil met de wereld was voor de Korintheërs heel aanwijsbaar (vers 2). Vroeger leefden zij immers ook als de wereld.

Is in ons leven ook de brug naar de wereld opgehaald? De gemeente wordt enorm verzwakt als we geen geestelijke afstand tot de wereld hebben. De Doop verplicht ons temeer: 'En wordt dezer wereld niet gelijkvormig; maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds' (Rom. 12:2).

De Doop wordt hier met name verbonden aan de Heilige Geest. Hij is het Die levend maakt. Hij zorgt dat Gods Woord kracht gaat doen en dat verloren en schuldige zondaren gaan zoeken naar God om Jezus' wil. Of verzet u zich nog altijd tegen Zijn bediening? Hij overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel (Joh. 16:8). Hij verheerlijkt Christus, neemt de gaven uit Hem en past ze toe (Joh. 16:14).

'Gedrenkt' staat er in 1 Korinthe 12:13. Dat komt van het werkwoord drinken. Ware Christenen ontvangen niet alleen het water van de Doop. Ze krijgen ook te drinken van de wijn van het Heilig Avondmaal. De Heilige Geest werkt een dorst naar de gerechtigheid van Christus. De ware christen doorleeft dat hij alleen in Christus voor God kan bestaan. Zo blijkt in deze tekst de eenheid van de sacramenten. Dit is verbonden met het hart van het ware geloof. Hoe nodig is het dat we daar door genade deel aan mogen hebben. Wat betekent het voor u dat u gedoopt bent en bij de gemeente behoort?

► De gemeente wordt verzwakt als we geen geestelijke afstand tot de wereld houden.

Getoond aan elkaar

De Heere geeft Zijn gemeente ook gaven. In Korinthe dreigde dat een eigen leven te leiden. In dit hoofdstuk corrigeert Paulus dat. Elk gemeentelid heeft zijn eigen gaven, maar in verhouding tot de ander. Vergelijk het maar met de ledematen van een lichaam. Wat dat betreft, komen in de volgende verzen twee belangrijke uitgangspunten naar voren. 'Maar nu heeft God de leden gezet, een iegelijk van dezelve, in het lichaam, gelijk Hij gewild heeft' (1 Kor. 12:18). Hieruit leren we dat elk gemeentelid zijn eigen functie heeft. Net als het oog, de hand en de voet zijn ook gemeenteleden verschillend. Denk aan achtergrond, geestelijke ligging en maatschappelijke positie. Maar net zo goed hebben ze elkaar nodig. Daar komt nog iets bij. Elk gemeentelid heeft zijn plaats in de gemeente van God gekregen. Als God ons een plaats in de gemeente gaf, dan kunnen we ons toch niet onttrekken? Het andere belangrijke uitgangspunt is dat 'de leden voor elkander gelijke zorg zouden dragen' (1 Kor. 12:25b). Paulus spitst dat toe naar zwakke leden (vers 22) en onsierlijke leden (vers 23-24). Zwakke leden hebben steun nodig. Onsierlijke leden moeten worden opgescherpt.

Trouw in de kerkgang

Wat betekent dat voor ons? Gemeente-zijn blijkt in de eerste plaats in het gezamenlijk luisteren naar en gehoorzamen aan Gods Woord. Zijn we trouw in onze kerkgang? Vervolgens is de gemeente ook een gemeenschap waarin de leden verantwoordelijkheid dragen voor elkaar. Zijn wij leden voor de gemeente, zoals ledematen het lichaam verzorgen? De gemeente bakent de grens met de wereld af. Zij worstelt om het behoud van jongeren en ouderen. Zij bidt om standvastigheid in de geestelijke strijd. 'En de HEERE zal over alle woning van den berg Sion en over haar vergaderingen scheppen een wolk des daags, en een rook, en den glans eens vlammen vuurs des nachts; want over alles wat heerlijk is, zal een beschutting wezen' (Jes. 4:5). ♦

► slot

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK**BEROEPEN**

te Aalst,
ds. C. van Krimpen te Yerseke;
te Franklin Lakes (New Jersey, VS),
ds. P.D. den Haan te Rijssen-West;
te Gouda,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk;
te 's-Gravenzande en Kapelle-Biezelinge,
ds. P.J. de Raaf te Boskoop;
te Kalamazoo (Michigan, VS) en Sioux Falls (South Dakota, VS),
ds. M.H. Schot te Hendrik-Ido-Ambacht;
te Lisse,
ds. P.C. Vlot te Krabbendijke;
te Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle,
ds. A.J. de Waard te Urk;
te Nieuwerkerk (Zld), Wageningen en Zeist,
ds. S. Maljaars te 's-Gravenpolder;
te Ouddorp,
ds. A. Schreuder te Beekbergen;
te Sioux Center (Iowa, VS),
ds. A. Schot te Nunspeet.

PASTORIEZORGEN**BERICHT VAN DS. D.W. TUINIER**

Geliefde gemeenten,
Terwijl ik dit schrijf, is het een jaar geleden dat ik de diagnose ALS ontving. Veel is er gebeurd. Vooral de laatste weken ervaar ik dat mijn krachten verder afnemen. Bijzonder is dat mijn stem en spraakvermogen (nog) niet zijn aangetast. Dat geeft de HEERE. Daarom mag ik, naar de begeerte van mijn ziel en tot verwondering, nog een keer op Zijn dag voorgaan. Hartelijk dank aan iedereen die in het achterliggende jaar ons heeft omringd met gebed, liefde, zorg en meeleven, in welke vorm dan ook. Ook hierin mag Gods goede hand worden opgemerkt. En wat de toekomst brengen zal, wij weten niets. Dit geeft onzekerheid en spanning als wij op onszelf zien. Het geeft rust en stille overgave als de HEERE geeft dat we omhoog mogen zien. Op een van de bemoedigingen schreef iemand Hebreeën 10:36 en 37: 'Gij hebt lijdzaamheid van node, opdat gij, den wil van God gedaan hebbende, de belofte moogt wegdragen. Want nog een zeer weinig tijds en Hij Die te komen

staat, zal komen en niet vertoeven'. Wij moeten wachtende dienstknechten zijn wanneer wij niet langer Zijn werkende dienstknechten zijn kunnen (M. Henry).
Mede namens mijn vrouw, vriendelijke groeten.

ds. D. W. Tuinier, Kampen

GEZONDHEID**DS. R. KATTENBERG**

Ds. R. Kattenberg moest opnieuw worden opgenomen in het ziekenhuis te Ede. Inmiddels mocht hij eind vorige week het ziekenhuis verlaten en is hij weer overgeplaatst naar het revalidatiecentrum. Laten we onze oud-herder, die zijn krachten heeft gegeven in dienst van God, en de gemeenten heeft mogen dienen, ook gedenken in onze gebeden.

Kerkenraad Arnhem

GEZONDHEID**DS. J.J. VAN ECKEVELD**

Sinds hij op Eerste Kerstdag 2021 in Zeist zijn laatste preek hield, is het stil geworden rond ds. J.J. van Eckeveld. Dat is onlosmakelijk verbonden aan de ziektes die hij met zich meedraagt. Al zo'n 25 jaar lijdt hij aan Multiple Sclerose (MS). Die ziekte is altijd mild verlopen, maar blijft wel doorwerken, onder meer in afnemende mobiliteit. In de afgelopen jaren is daar Alzheimer bij gekomen. Ook deze ziekte werkt gaandeweg door en heeft grote invloed op het functioneren. Het is een moeilijke weg om te ervaren dat er sprake is van een steeds verdere achteruitgang. Ds. Van Eckeveld heeft altijd gezegd: 'Wij zijn voorbijgangers'. En dat ondervindt hij nu zelf, samen met zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen. Tegelijkertijd is er ook de ondervinding dat de Heere getrouw is, ongeacht de omstandigheden. Dat geeft vertrouwen voor het toekomstige.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

VERSLAG VERGADERING CLASSIS KAMPEN 3 OKTOBER 2024

Namens de roepende kerk Zwolle opent ds. A. Schot de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij memoreert de volgende zaken: Op 24 juli overleed op 81-jarige leeftijd C.W. van Haaften uit Nunspeet; hij diende de gemeente als ouderling en was tevens verbonden aan het evangelisatiewerk in de wijk Leidsche Rijn in Utrecht. Op 27 september overleed op 91-jarige leeftijd zuster Dini Sonneveld uit Nunspeet, oud-zendingswerkster.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. A. Verschuure; assessor preses zijn ds. A. Schot en ds. A.J. de Waard; eerste scriba is ouderling F.J. Verweij; tweede scriba is ouderling A. Kroneman; quaestor is ouderling H. van Dalfsen.

Enkele zaken worden in afwezigheid van niet-ambtsdragers behandeld, te weten een brief waarin een appel wordt ingetrokken, de kerkvisiteerverslagen en een aparte notitie van de visitatoren die de gemeente in Zwolle hebben bezocht. Ouderling H. Wobben heeft verzocht zijn taak als tweede scriba te mogen neerleggen. In zijn plaats wordt ouderling A.

Kroneman uit Nunspeet gekozen.

Als leden van de commissie voorbereiding appelzaken worden herkozen ds. P.G. Heijkamp en ouderling I. de Muijnck. Ouderling Aleman is verhuist; in zijn plaats wordt ouderling A. Kroneman gekozen. In de plaats van ouderling Wobben, die ook deze functie neerlegt, wordt ouderling H. Snoek uit Urk gekozen. Classisdiaken H. Bruggink is geen diaken meer; in zijn plaats wordt als classisdiaken W.R. Bos uit Kampen gekozen.

W. Visscher uit Genemuiden wordt dankgezegd voor zijn verslag en zijn werkzaamheden voor de gehandicap-tencatechisatie.

Een der classisgemeenten stelt voor om de Particuliere Synode te verzoeken de volgende vraag door te zenden aan de Generale Synode: is het mogelijk - gezien de problematiek in onder andere de Christelijke Gereformeerde Kerken - een synodale uitspraak te doen dat de homoseksuele praxis zich niet verdraagt met wat beleden wordt in Zondag 41 van de Heidelbergse Catechismus. Dat geldt ook voor het gegeven dat de vrouw in het ambt zich niet verdraagt met de ambtsopvatting zoals beleden in de Nederlandse Geloofsbelijdenis (art.

30). Dit om helderheid te scheppen naar de toekomst toe. Beide zaken worden gesteund door een onderliggende notitie vanuit de door de synode ingestelde commissie Schriftgezag waarin een en ander wordt gegrond op uitspraken uit de Heilige Schrift. De vergadering besluit deze vragen eerst voor te leggen aan het deputaatschap Kerkrecht en aan de commissie Schriftgezag. In de voorjaarsvergadering kan hierover een beslissing worden genomen.

Een der classisgemeenten stelt voor de classicale bijeenkomst over kerkelijke eenheid alsnog te beleggen, nadat deze door omstandigheden eerder niet kon doorgaan. De vergadering verzoekt de scriba deze bijeenkomst op een zaterdagmorgen in de eerste maanden van 2025 te beleggen.

De begroting van de Classicale Evangelisatiecommissie wordt ongewijzigd vastgesteld. De eerstvolgende vergadering vindt plaats op 20 maart 2025 in Kampen. Als roepende kerk is Drachten aan de beurt. Indien nodig kan er nog op 12 december worden vergaderd.

Ouderling J.G.L. Post van de roepende kerk Zwolle spreekt het dankgebed uit, waarna de preses de vergadering sluit.

F.J. Verweij, eerste scriba

Berichten

DE SAAMBINDER EN DANIËL

Deze editie van De Saambinder wordt ook verspreid onder de abonnees van ons jongerenblad Daniël. En alle abonnees van Daniël krijgen een exemplaar van De Saambinder toegestuurd. Waarom doen we dit, waarom geven we zo veel weg? Om u te dienen. Om jou een plezier te doen. En om elkaar te helpen. In Daniël van deze week staat een interview met ds. G.J. van Aalst, redacteur van De Saambinder. Daarin zegt hij onder meer: 'Laat ouders het stimuleren: De Saambinder is er voor het hele gezin'.

Heeft uw gezin nog geen abonnement op De Saambinder?

Geef u op als abonnee, deze week, dit jaar nog. We hebben elkaar nodig.

Mail naar info@desaambinder.nl of bel met: 0348-489900.

CURSUSAANBOD CGO

Bij CGO Hbo kunt u vanaf januari/februari meedoen met drie losse keuzemodules, namelijk: 'Pastoraat', 'Leiderschap groepen' en 'Missiologie/Evangelistiek'. Deze modules omvatten vier avonden van twee colleges per avond. Vraag de modulesamenvatting en lesdata op

bij secretariaathbo@cgo.nu, bel naar: 06-15306751 (maandag t/m donderdag) of kijk op www.cgo.nu/hbo-opleiding/ losse-modules-pastoraat. Wilt u de leergang Kerkrecht, Catechese of Pastoraat volgen? Zie: www.cgo.nu/toerusting/toerusting-ambtsdragers of bekijk het cursusaanbod

van CGO Toerusting.

MET BIJZONDERE NODEN NAAR NORMANDIË

Op 16 juni 2025 hopen we met een reisgezelschap af te reizen naar Normandië. We bezoeken daar plaatsen die herinneren aan de Tweede

Wereldoorlog, de invasiestranden waar de geallieerden aan wal kwamen, de plaatsen waar de parachutisten met gevaar voor eigen leven uit de vliegtuigen sprongen, en de begraafplaatsen die herinneren aan de heldenmoed van velen. Wat heeft het ons veel te zeggen, zeker in de tijd waarin wij nu leven met een oorlog in Oekraïne, in Israël en in Jemen. We hopen op deze reis te mogen leren van de geschiedenis en oog te hebben voor onze medemens in oorlogsgebied vandaag. De reis wordt afgesloten met een zangavond en een meditatief woord. Meer informatie op www.zang-reizen.nl Een deel van de opbrengst en de collecten zijn bestemd voor het deputaatschap Bijzondere Noden, noodhulp aardbeving Turkije.

ds. C van Ruitenburch,
voorzitter deputaatschap Bijzondere Noden

ZANGAVONDEN

Alblasserdam - Kerk Geref. Gemeente, zat. 21 dec., 19.30 uur, kinderkoor Jong Hammaäloth, gem. koor Hammaäloth,

Duivellands mannenkoor, Marita Nobel, Jan Rozendaal en Rob den Hertog, orgel; collecte voor Stichting Joseba.
Beekbergen - Kerk Geref. Gemeente, Ruitersmolenweg, zat. 14 dec. 19.30 uur, gem. koren Adoraïm en Yehuda, projectkoor jeugdvereniging +17; collecte voor gemeente Nachema in Nazareth.
Beekbergen - Dorpskerk, zat. 21 dec., 19.30 uur, mannenkoor Jubilate Deo, chr. ensemble Parlando, Martien van der Zwan, orgel; ds. R.A.M. Visser, meditatie (toegang vrij).
Berkenwoude - Kerk Geref. Gemeente, zat. 21 dec., 19.30 uur, kinderkoor De jonge lofstem, gem. koor Met hart en stem, jongerenkoor Cantica Nova, Jan Hogendoorn, Erwin van der Sluijs en Piet de Vries, orgel.
Dordrecht - Grote Kerk, do. 19 dec., 19.30 uur, jongerenkoor Loïs, mannenkoor Alblasserwaard en groot samengesteld koor, Jan Rozendaal, orgel; kaarten via website Peter Wildeman; collecte voor JBGG.
Gouda - Kerk Geref. Gemeente,

zat. 21 dec., 19.30 uur, jeugdkoor Jong Sursum Corda en gem. koren Eben-Haëzer en Sursum Corda; meditatie ds. C. Hogchem; collecte voor SOEGG.

Klaaswaal - Rehobothkerk, Havenweg 9, zat. 21 dec., 19.00 uur, mannenkoor Ethan, muziekgroep Klaaswaal; collecte voor ZGG.

Krimpen a/d IJssel - Seba-kerk, vr. 20 dec., 19.30 uur, Seba gem. koor, Seba meidenensemble, Seba kinderkoor, Arjan Kuiper en Joas IJzerman, orgel; collecte t.b.v. Bijzondere Noden.

Werkendam --Bethelkerk, Sigmondstr. 47, zat. 21 dec., 19.00 uur, jeugdkoor Asaf, jongerenkoor Cantilena, gem. koor Sjier Hasjiriem, Willem den Boer en Peter Wildeman, orgel; leiding ds. H.J. Agteresch; collecte voor kinder- en jeugdwerk in Ecuador (ZGG).

Woerden - Bethlehemkerk, zat. 21 dec., 19.30 uur, gem. koor Preludium, jeugdkoor De jonge lofstem, Rien Donkersloot, orgel.

Kerkdiensten

ZONDAG 15 DECEMBER 2024

Agtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Laar; **Aalst** 14.30 uur ds. J. van Laar; **Alblasserdam** 14.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; **Alphen aan den Rijn** 18.00 uur stud. W. de Jong; **Amersfoort** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 15.00 uur ds. H. Brons; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuisen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Bodegraven** 10.00 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Burgh-Haamstede** 19.15 uur ds. G.J. Baan; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; **Delft** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Den Haag-Scheveningen** 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Deventer** 17.00 uur ds. J. Janse; **Dirksland** 18.00

uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Enter** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Ermelo** 9.30 uur (H.D.) ds. P.G. Heijkamp en 14.30 uur ds. J. Beens; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Gorinchem** (locatie: Hoefslag 11, Gorinchem) 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Goudswaard** 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 14.15 uur ds. J.M. Evers; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Herkingen** 14.30 uur ds. M. Blok; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke**

18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Hoofddorp** 9.30 en 15.00 uur stud. W. de Jong; **Hoogeveen** 9.30 en 15.30 uur stud. J. Kroon; **Houten** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 9.30 uur (H.A.) ds. D.W. Tuinier en 15.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Kapelle-Biezelinge** 10.00 en 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur stud. K.L. Blok; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 10.00 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. G.J. Baan; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 9.30 en 17.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Marknesse** 19.00 uur stud. J. Kroon; **Meeuwen** 15.30 uur ds. G. Pater; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum**

9.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 14.30 uur stud. D. de Jong; **Mijdrecht** 10.00 en 15.30 uur ds. W. Silfhout; **Naaldwijk** 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens en 14.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Nieuwe-Tonge** 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 17.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. W. Harinck; **Nieuwerkerk** 9.30 uur ds. H.A. van Zetten en 14.30 uur ds. K. Boeder; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 18.00 uur (H.D.) ds. J.J. Tanis; **Oostburg** 15.00 uur ds. S. Maljaars; **Oosterland** 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Ouddorp** 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Puttershoek** 15.30 uur ds. N.I. Ude; **Rhenen** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Rotterdam-Alexanderpolder** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Rotterdam-Centrum** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sint Philipsland** 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Slidrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 19.00 uur ds. A. Schot; **Spijkenisse** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Sprang-Capelle** 15.30 uur ds. C. Sonneveld; **Stolwijk** 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. M. Joosse; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaarding** 10.00

en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 18.30 uur ds. M. Boersma; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 14.00 uur ds. M. Karens; **Westzaan** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Wierden-Aadorp** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Woerden** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 19.00 uur ds. A. Verschuure.

DINSDAG 17 DECEMBER 2024

Aalburg 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Dirksland** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur ds. B.J. van Boven.

WOENSDAG 18 DECEMBER 2024

Capelle aan den IJssel-West 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; **Doetinchem** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Dordrecht** 19.45 uur ds. W.A. Zondag; **Hoedekenskerke** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Nunspeet** 19.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. P.J.

de Raaf; **Ouddorp** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Poederloijen** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortvliet** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Terneuzen** 19.30 uur ds. J. Beens.

DONDERDAG 19 DECEMBER 2024

Naaldwijk 19.45 uur ds. C. van Ruitenburg; **Veenendaal** 14.15 uur (huw. bev.) ds. B. Labee.

VRIJDAG 20 DECEMBER 2024

Middelburg-Zuid 14.30 uur (huw.bev.) ds. M. Boersma.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 15 DECEMBER 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30, 12.00 (Bijbeluur) en 16.00 evang. J. Krijgsman; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur ds. K. Boeder en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (**Offenbachstraat** 105) 10.00 uur evang. J.M. Walhout en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

TRADITIONELE OUDEJAARSSAMENZANG

D.V. ZATERDAG 28 DECEMBER

Toegang vrij ! • Ger. Gem. Opheusden
m.m.v. Betuwse Bovenstemgroep
Organist: Pieter Heykoop • 19.30 uur
Meditatie: Ds. W. Mouw
Collecte: Noodhulp Moldavië

Magnesium Complex van NeoLife
voor: een goede nachtrust, normale
functies van spieren en zenuwstelsel,
vermindering van vermoeidheid
GEEN MAGNESIUM = GEEN ENERGIE
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Begravenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

Dv. heel december **3e tweedehands boek gratis***, in de winkel en online.
Wesselseweg 178-2, Kootwijkerbroek.
www.deboekenkamer.nl

Rien Mouw en Arthur de Jong in
Molen de Zwaluw te Kesteren.
Zaterdagmiddag 25 januari.
Zie www.arthurdejong.nl

DE KOSTUUMSPECIALIST

De grootste in ambtskostuums, zakelijke (maat)pakken
én trouwkostuums. We adviseren u graag persoonlijk
(desgewenst op afspraak), van harte welkom!

Bergambacht | Veenendaal | [f](#) [@](#) [p](#) [in](#) speksnijder.nl

SPEKSNIJDER
mode met aandacht

Specialist in
vloertegels,
wandtegels en
PVC vloeren

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | info@kroontegels.nl | kroontegels.nl

URGENT: Mede als gevolg van gewijzigde belastingwetgeving moeten we afscheid nemen van onze ZZP-ers. Hiervoor zijn we op zoek naar **begeleiders in de regio Kesteren/Opheusden/Achterberg/Oud-Vossemeer.** Werktijden en omvang dienstverband in overleg te bepalen. Neem contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman (06 39 36 75 89). Voor meer info kijk op www.werkenbijdeschutse.nl

Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

3

**Lager in prijs
dan waar ook!**

Badkamer Belle Vista Badkamer compleet zoals opgesteld.

Kraakprijs!
1545,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Werken bij VLK

**Senior
belastingadviseur
—
Accountant
—
Salarisspecialist**

Bekijk al onze
vacatures online.

Barneveld | Rhenen

werkenbijvlk.nl

Van Lienden & Kooistra
accountants en adviseurs voor familiebedrijven

✓ HULPVERLENING

✓ COACHING

✓ TRAINING

✓ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl
www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

Begravenisonderneming
Treur

tel. 030 692 42 58
06 573 156 89
info@begravenisondernemingtreur.nl
begravenisondernemingtreur.nl

Genieten van Hollandse gastvrijheid in een Duitse sfeer

Ons hotel beschikt over hotelkamers voor 2 personen tot volledige ingerichte appartementen tot 7 personen. Kom naar het mooiste plekje in het Sauerland.

LANDHAUS
FORRA

Tel.: +49 2975228

Heeft u iets te vieren?
Informeer naar de mogelijkheden

www.landhausforra.com

Breken met pornografie?

TAMIM
HULPVERLENING - COACHING - TRAINING
www.tamim.nu

MARIA HOEVE
HOORNAAR

Nieuw in de Alblasserwaard!

VERGADEREN | OVERNACHTEN | GENIETEN

0183 - 741 030
WWW.MARIAHOEVE-HOORNAAR.NL

Werken bij Adullam

Werk
vanuit
identiteit

"Ik maak nu meer verschil voor de cliënt dan als zzp'er"

"Deze baan wil ik houden," denkt Job van de Kieft als de functie die hij invult als interim allround teamleider, een officiële vacature wordt. Het wordt het keerpunt om zijn werk als zzp'er in de zorg in te wisselen voor een vaste baan.

Lees het hele verhaal op adullam.nu/job

Zet jij dezelfde stap?
Bekijk onze vacatures op adullam.nu/vacatures of bel met Ada via 06 37 18 40 23.

Adullam
leren | wonen | werken

Helpt u Oscar sleutelen?

Stéphanos
www.stephanos.nl

Uw decembergift wordt **verdubbeld!**

Doneer **4 kinder-bijbels** voor **€ 25**

Automonteur, dat is waar de 7-jarige Oscar van droomt. Soms ziet hij zichzelf al onder de motorkap van een auto sleutelen. Helaas zijn de ouders van Oscar overleden. **Voor de toekomst van weeskinderen als Oscar is christelijk onderwijs onmisbaar.**

Dankzij uw gift krijgen zij onderwijs, horen ze over de Heere Jezus, en hebben ze een toekomst. Misschien wel als automonteur...

Uw gift is welkom op **NL74 RABO 0335 3074 50**, met de QR code of via stephanos.nl/ikhelp

of sponsor een kind voor € 22,50 per maand

ANBI

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Een **kerkhistorische** reis naar **Duitsland** van 19 t/m 24 mei 2025. Vroegboek-korting vóór 1 januari 2025. Info: phophthof@kliksafe.nl of jh.rozendaal@planet.nl

Gezinswoning te huur Ede, maart t/m juni '25 beschikbaar, 5 slaapkamers, deels gemeubileerd, dichtbij snelweg/winkels etc. Info: 06-11988814

EINDEJAARSGESCHENK

Wijlen Ds. J. Karens

4 preken over Filippenzen

Een bede om eensgezindheid
€ 13,50 (exclusief verzendkosten)

Bestellen: J. Karens te Opheusden

E-mail: Jkarens63@gmail.com

Telefoon: 06 30673751

Lid College van Bestuur Hoornbeeck College

Stichting voor Onderwijs op Reformatische Grondslag

wesselopublicvalue.nl

create public value

wesselo

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR

AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14

🌐 wiltraamdecoratie.nl

NEDERLAND SECULARISEERT

HELP MEE OM HET EVANGELIE BLIJVEND TE
VERSPREIDEN! OM ONS WERK VOORT TE ZETTEN
IS €160.000 EXTRA NODIG.

Draagt u ook bij via de QR-code?

Kijk op evgg.nl/steunen/geven
Voor andere opties, zoals een
periodieke gift, donateur worden
en uw testament.

Ook in Engels verkrijgbaar!

DE BOODSCHAP VAN GOD

*Bijbelverhalen
voor jou!*

www.deboodschapvangod.nl

Geschreven voor kinderen die
de Bijbel nog niet kennen.
Maar pakkend voor iedereen!

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

LM VAN MANEN
kerkinterieurs

WWW.KERKINTERIEURS.NL

**WIL JIJ OOK BREKEN
MET JE VERSLAVING?**

Addisa
safety for addicts

Wacht niet langer!

Er is hulp voor jou en jouw naaste(n).
Met oog en hart voor identiteit.

085 – 06 01 964
www.addisa.nl

Op zoek naar mooi KERSTVERHAAL over
WOII? Ga naar www.ramshoorn.nl en
zoek **Digitale Kerstverhalen**.

Op vakantie naar Canada? Kijk op
www.CanadianHolidayRentals.ca voor
accommodaties en **autoverhuur**.

**Er is ruimte
voor nieuwe
collega's!**

Je kunt bij ons snel stappen zetten en mag
hier over van alles meedenken. Interesse?
Neem contact op met Jacob 06-43821281
of jvdslyuys@vanharberden.nl.

WIJ ZIJN OP ZOEK NAAR:

- Assistent Accountant
- (Junior) Belastingadviseur

Meld je aan voor een meeloopdag!

40 JAAR

VAN HARBERDEN

Prettig idee.

vanharberden.nl/werken-bij

Veenendaal | Ridderkerk

ISRAËLDAG 2024

DOE WEL BIJ SION

**D.V. zaterdag
28 december**

Aanvang 10.00 uur,
inloop vanaf 09.15 uur
met koffie en thee

Ger. Gem. Tricht-Geldermalsen
Laan van Leeuwenstein 10

Wilt u op tijd
komen?
We verwachten
veel Israël-
vrienden!

Bijdrage van samengesteld
kinderkoor

KINDERPROGRAMMA

Crèche aanwezig

Opgeven voor kinderprogramma en crèche kan
tot en met vrijdagmorgen 27 december.

- Ds. A. Schot
- Ds. M.L. Dekker
- Dhr. A.C.H. van Vuuren

Afscheid van ds. en mevr. Dekker

Hartelijk welkom!

Voor meer informatie: israeldag.nl

0348-489 929

Word ook de baas over jouw stress en onrust!
 Heb jij genoeg van onrust, stress, spanning, gejaagdheid, angst, paniek en somberheid?
 En ben jij op zoek naar ontspanning, rust in je hoofd en weer lekker in je vel zitten? Neem dan contact met mij op!

Albert van den Berge
 Met garantie op resultaat!
www.stressenonrustdebaas.nl
 tel. 06-25081102

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.
 Tevens voor mediation en zakelijke advisering.
 Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
 0344 - 667042 of info@rpnederland.nl
www.rpnederland.nl

Buschauffeur vacature vrijwilliger

Maak verschil voor kinderen met speciale zorgbehoeften!
 Zorginstelling De Schutse zoekt een zorgzame en flexibele chauffeur voor vervoer tussen Sliedrecht en de Hoeksche Waard i.v.m. het starten van een nieuwe KDC groep met ingang van januari.

Wij zoeken:

- Een betrouwbare chauffeur die één of meerdere dagen per week beschikbaar is
- Een flexibele collega die goed kan omgaan met deze doelgroep
- Iemand die kan starten per januari 2025

Route:

- Ochtend: 07:15 - 08:30 uur
- Middag: 14:30 - 15:45 uur

Wij bieden:

- Waardevol werk in een hecht team
- Vrijwilligersvergoeding

De Schutse
 Zorg wat er écht toe doet

Meer info?
 Kijk op werkenbijdeschutse.nl of neem contact op met Marije Plattel, 06 8143 4696 | vervoer@deschutse.nl

— ZATERDAG 21 DECEMBER 2024 —

HET LEVEN VERKOZEN kerst **CONCERT** GROTE KERK HARDERWIJK

KERKPLEIN 1, AANVANG 19:30 UUR, KERK OPEN 19:00 UUR
 GRATIS ENTREE, COLLECTE T.B.V. KIES LEVEN

Garder Mannenkoor
 o.l.v. Sjaak van Wijngaarden

Ds. J.B. Huisman opening en meditatie
 Cees van der Hart orgel
 Peter Clarke piano
 Willemien van der Hoek-Veldman viool
 Lise de Munck dwarsfluit

WWW.GARDERMANNENKOOR.NL

bijzondere noden

Eindejaarsactie

Steun gezinnen in Roemenië

Viktoria moet met een minimaal inkomen rondkomen. Vaak is er onvoldoende eten voor haar kinderen. Bijzondere Noden helpt met basisbehoeften en trainingen, maar ook met pastoraat en Bijbelse lectuur.

Helpt u mee?

Doneer met de QR-code of via NL52 INGB 0000 3074 47 ovv Familiehulp in Roemenië

bijzonderenoden.nl/viktoria

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

de Verrassing
samen vakantie vieren

Wanneer zien we u op Texel?

Bel of app met ons:
(0222) 31 89 06

www.deverrassing.nl

Bureau Mark.

Luisteren, met oog voor elkaar.

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

Wil jij op je werk een zegen zijn voor anderen? Welkom bij Cedrah!

Een greep uit onze vacatures:

- ✓ Klantadviseur
20-36 uur per week (Zuid-Holland)
24-28 uur per week (Zeeland)
- ✓ Teamleider diensten
24 uur per week, Rehoboth (Goes)
- ✓ Adviseur kwaliteit en veiligheid
(brand-)veiligheid, crisisorganisatie en Arbo
Vanaf 16 uur per week, Centraal Bureau (Barendrecht)
- ✓ Praktijkopleider
12-16 uur per week, Amandelhof (Capelle aan den IJssel)

cedrah.nl/werkenbij

Cedrah
Wonen · Zorg · Diensten

Werken waar
liefde woont

de SAAMBINDER

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers, boeken
ter recensie en vragen voor de rubriek
'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop drukkerij:**

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.

De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

28

Kerstgeschenk

Verbaasd kijkt hij zijn vriendje aan. Vraagt z'n vriendje nu of hij dat ene, dat lekkere snoepje mag hebben dat zijn moeder vanmorgen in zijn broodtrommel heeft gedaan? Nee toch?

Hij had er juist zelf zo'n zin in! Moet hij dit snoepje weggeven? Hij schudt zijn hoofd. Hij kan het niet. 'Ik zal aan mijn moeder vragen of ik er morgen twee mag, dan krijg jij er ook één'.

Als het al zo moeilijk is om één snoepje weg te geven aan je vriendje, hoe moeilijk is het dan om het allergrootste, het allermooiste, het allerliefste wat je hebt weg te geven? God gaf het liefste wat Hij had weg. God gaf Zijn eniggeboren Zoon. God gaf Hem weg en de Zoon liet Zich vrijwillig weggeven. God maakte Zijn hemelse paleis leeg en vulde de kribbe in Bethlehem. God gaf Zijn geliefde Zoon om de duivel te overwinnen. God gaf Zijn Zoon om vijanden en zondaren te verlossen, terwijl die niet naar Hem wilden horen. God gaf Zijn Zoon om de Weg te zijn tussen God en de mensen. God gaf Zijn Zoon om op Golgotha te sterven, om de zonde der wereld weg te kunnen nemen. God gaf het allergrootste geschenk, Zijn eniggeboren Zoon! Kun jij dat begrijpen?

Weet je waarom God dit deed? Uit liefde. 'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe' (Joh 3:16). Je kunt het ook lezen in 1 Johannes 4:9: 'Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem'.

Wat waren de herders blij met dit Kind. Ze verheerlijkten en prezen God. Ben jij ook blij met dit Kerstgeschenk? ♦

Lezen: 1 Johannes 4:7-14.

Een dominee in de gevangenis

Aardbeien onder de hoed

Verwonderd stapt tuinman Eggink de keuken van de pastorie binnen. Waarom zou de dominee hem roepen? Ds. Ledeboer is heel vriendelijk tegen hem.

Ze praten wat over de moestuin, en terwijl ze de prachtige vers geplukte aardbeien bekijken vraagt de dominee opeens: 'Hebt u soms zin om met mij een avondboterham te eten? Dan kunt u zelf ook eens genieten van die heerlijke zomerkoninkjes.'

Verschrikt kijkt de tuinman op. 'Ik, bij u eten, dominee?' stamelt hij.

'Ja, waarom niet? Mijntje heeft de tafel al gedekt, dus we kunnen meteen beginnen.'

Schoorvoetend en met een vuurrood hoofd loopt Eggink achter de dominee aan naar de keuken. Het zweet breekt hem uit!

Hoe moet het nu met die aardbeien onder zijn hoed.

Nog eens probeert hij: 'Maar dominee, ik kan toch zomaar niet bij u blijven eten? Ze zullen thuis ongerust worden'

Zodra ze samen aan tafel zitten, zegt ds. Ledeboer: 'Laten we eerst samen een zegen vragen voor deze maaltijd.'

Eggink kijkt benauwd om zich heen. Dat betekent dat hij zijn hoed af moet doen!

Nog even aarzelt hij, maar ds. Ledeboer kijkt hem zo doordringend aan dat hij voorzichtig de rand van zijn hoed tussen duim en vinger neemt, en o... daar gebeurt het al. De aardbeien rollen door de kamer.

Diep beschaamd kijkt Eggink naar de vloer. Hij durft de dominee niet meer aan te kijken!

'Ja, vriend. Zo komt de leugen toch openbaar', zegt ds. Ledeboer zachtjes. 'Ik keek vanmiddag onverwachts naar buiten en zag waar u mee bezig was. Maar de alwetende God ziet altijd wat wij doen. Vergeet dat nooit meer!'

Het hoofd van de tuinman buigt nóg dieper.

'Vergeef mij, dominee', fluistert hij.

'Dat wil ik, Eggink,' zegt de dominee vol medelijden.

'Maar vraag of de Heere je zonden wil wassen in Zijn bloed. Dát hebben we beiden nodig.' ♦

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Van de duivel bezeten

In de Bijbel lezen we dat mensen 'van de duivel bezeten' waren. Komt dat in onze dagen ook nog voor?

Aap

Van nature zijn alle mensen in zekere zin bezeten. Moed- en vrijwillig zijn wij van God weggelopen en hebben ons uitgeleverd aan satan. In elke zondaar die de wedergeboorte mist, zit de duivel op de troon van zijn of haar leven. Satan bezet ons denken en doen. Is die ernst al onze nood geworden?

Maar als de Bijbel spreekt over mensen 'van de duivel bezeten', denken we aan de tijd van het Nieuwe Testament. Juist tijdens de omwandeling van de Zaligmaker op aarde lezen hierover. Bijzonder vanuit de geschiedenis van de Gadareense bezetene (onder andere vanuit Lukas 8:26-39) krijgen we een scherp beeld van deze ongelukkigen. Lukas en Markus spreken van één bezetene, terwijl Mattheüs spreekt van twee bezetenen. We mogen dus aannemen dat het er twee geweest zijn, waarbij de beide eerste evangelisten spreken over de man die het er het ergst aan toe was. Als we nauwkeurig lezen, is deze vorm 'van de duivel bezeten' een verschijnsel dat alléén in die dagen voorkwam. Toen de Zoon van God de menselijke natuur aannam, heeft satan dat ook gepoogd. Hij nam volkomen bezit van mensen om de wonderlijke vleeswording van de Zoon des mensen na te apen. Luther (1483-1546) sprak over satan als de 'aap van God'.

Aard

Eeuwenlang hebben mensen gesproken over 'krankzinnigen' alsof het mensen waren die net als toen van de duivel bezeten zouden zijn. Zelfs in onze dagen zijn er mensen die klakkeloos aannemen dat psychiatrische ziektebeelden (waaronder bijvoorbeeld psychosen) hiermee te maken zouden hebben.

Maar als we de beschrijving van de arts Lukas lezen, blijkt die vergelijking onhoudbaar. We lezen onder meer: 'En als Hij aan het land uitgegaan was,

ontmoette Hem een zeker man uit de stad, die van overlangen tijd met duivelen was bezeten geweest; en hij was met geen klederen gekleed, en bleef in geen huis, maar in de graven. En hij Jezus ziende, en zeer roepende, viel voor Hem neder, en zeide met een grote stem: Wat heb ik met U te doen, Jezus, Gij Zoon Gods des Allerhoogsten? Ik bid U dat Gij mij niet pijnigt. Want Hij had den onreinen geest geboden dat hij van den mens zou uitvaren; want hij had hem menigen tijd bevangen gehad; en hij werd met ketenen en met boeien gebonden om bewaard te zijn; en hij verbrak de banden, en werd van den duivel gedreven in de woestijnen' (Lukas 8: 27-29).

IJzeren of koperen kettingen werden door deze bezetene kapot getrokken, ja de boeien werden verbrijzeld! Het zal duidelijk zijn dat het om 'bovenmenselijke' krachten ging, afkomstig van de duivel.

Daarentegen zijn veel psychiatrische ziektebeelden te verklaren vanuit psychische en lichamelijke factoren, in plaats vanuit demonische machten. Patiënten met dwanggedachten en daden kunnen we helpen met medicijnen. Zouden we de duivel met een tabletje op de vlucht kunnen jagen? In de bovengenoemde geschiedenis over de bezetene(n) van Gadara is het grote wonder dat de Heere Jezus Christus voor deze ongelukkige(n) naar de overzijde van het meer van Galilea ging. Vele Gadarenen hebben Jezus gezien. Maar ze hebben gebeden of Hij van hen wegging. Maar van die ene bezetene, Legio, lezen we een ander gebed. Hij begeert om bij Jezus te zijn. En als dat niet wordt toegestaan, wordt uitgerekend déze man evangelist van Jezus in Dekapolis. Lezer(es), gaat deze bezetene u voor in het Koninkrijk der hemelen? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.